

آرمان های توسعه پایدار
پیش نویس ترجمه فارسی

آرمان های توسعه پایدار

با نزدیک شدن به پایان دوره تعیین شده برای تحقق آرمان های توسعه هزاره (دسامبر ۲۰۱۵) جامعه جهانی در سپتامبر ۲۰۱۵ "آرمان های توسعه پایدار ۱" را به عنوان دستور کار مشترک همه کشورها برای دستیابی به توسعه پایدار به تصویب رساند.

آرمان های توسعه پایدار در ۶ زمینه، ۱۷ آرمان و ۱۶۹ هدف مدت دار تعریف شده اند. زمینه های تحت پوشش آن کرامت، مردم، کره زمین، عدالت، مشارکت، و شکوفایی است. آرمان ها:

- هدف ۱- ریشه کن کردن فقر، به هر شکل و در هر جا
- هدف ۲- ریشه کن کردن گرسنگی، دستیابی به امنیت غذایی، بهبود تغذیه و ترویج کشاورزی پایدار
- هدف ۳- تضمین زندگی سالم و ترویج رفاه برای همه و در تمام سنین
- هدف ۴- تضمین آموزش فراگیر، منصفانه، و با کیفیت، و پیشبرد فرصت های یادگیری مادام العمر برای همگان
- هدف ۵- دستیابی به برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان و دختران
- هدف ۶- تضمین دسترسی همگانی و مدیریت پایدار آب و فاضلاب
- هدف ۷- تضمین دسترسی همگانی به انرژی مقرون به صرفه، قابل اتکاء، پایدار و نوین
- هدف ۸- ترویج رشد اقتصادی مطمئن، پایدار و فراگیر، و اشتغال کامل، مولد و آبرومند برای همگان.
- هدف ۹- ایجاد زیرساخت منعطف، ترویج فراگیر و پایدار صنعتی شدن و تشویق نوآوری.
- هدف ۱۰- کاهش نابرابری درون هر کشور و میان کشورها.
- هدف ۱۱- فراگیر، ایمن، تاب آور و پایدار ساختن شهرها و سکونت گاه های انسانی

---

¹ Sustainable Development Goals (SDG)

هدف ۱۲- تضمین الگوهای مصرف و تولید پایدار

هدف ۱۳- اقدام فوری برای مبارزه با تغییرات اقلیمی و آثار آن*

هدف ۱۴- حفاظت و بهره برداری پایدار از اقیانوس ها، دریاها و منابع دریایی برای دستیابی به توسعه پایدار

هدف ۱۵- حفاظت، بازسازی و ترویج استفاده پایدار از اکوسیستم های خشکی، مدیریت پایدار جنگل ها، مبارزه با بیابان زایی و متوقف ساختن و معکوس نمودن روند تخریب زمین و ممانعت از نابودی تنوع زیستی

هدف ۱۶- ترویج جوامع صلح آمیز و فراگیر برای دستیابی به توسعه پایدار، فراهم کردن دسترسی به عدالت قضایی برای همه و برپایی ساختارهای اجتماعی کارآمد، پاسخگو و فراگیر در همه سطوح

هدف ۱۷- تقویت ابزار اجرایی و احیای مشارکت جهانی برای دستیابی به توسعه پایدار

* با پذیرش این که کنوانسیون جامع ملل متحد در باره تغییر اقلیم محمل اصلی بین المللی و بین الدولی برای گفتگو در مورد پاسخ جهانی به تغییر اقلیم می باشد.

اهداف توسعه پایدار

پایان دادن به همه اشکال فقر در همه جا

۱-۱ از میان برداشتن فقر شدید در میان همه مردم در همه جا تا سال ۲۰۳۰. در حال حاضر تعریف فقر شدید در آمد حداقل ۱/۲۵ دلار در روز است.

۱-۲ تا سال ۲۰۳۰، کاهش تعداد مردان، زنان و کودکان که در فقر زندگی می کنند در همه سنین حداقل به نصف، در تمام ابعاد بر اساس تعاریف ملی.

۱-۳ اجرای سیستم ها و تمهیدات تامین اجتماعی برای همه در چهارچوب های ملی، از جمله زمینه سازی های ملی، دستیابی به پوشش فراگیر فقرا و آسیب پذیران تا سال ۲۰۳۰.

۴-۱ تا سال ۲۰۳۰، تضمین اینکه همه زنان و مردان، خصوصاً "فقرا و گروه های آسیب پذیر بصورت برابر از منابع اقتصادی، خدمات اولیه، حقوق مالکیت، و کنترل بر زمین و سایر اشکال تملک، وراثت، منابع طبیعی، فن آوری نوین متناسب با آنها و خدمات مالی از جمله اعتبارات خرد برخوردار می گردند.

۵-۱ تا سال ۲۰۳۰، ایجاد انعطاف پذیری لازم برای فقرا و افراد آسیب پذیر و کاهش تاثیرپذیری آنان از شوک های اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و فجایع.

۱-آ تضمین فراهم کردن قابل ملاحظه امکانات از مجموعه ای از منابع، از جمله از طریق ارتقاء همکاری های توسعه ای برای تهیه وسایل کافی و منابع قابل پیش بینی برای کشورهای در حال توسعه، خصوصاً "کمتر توسعه یافته برای اجرای برنامه ها و سیاست های پایان دادن به فقر در تمام ابعاد آن.

۱-ب خلق چهارچوب سیاستی قابل اتکاء در سطوح ملی، منطقه ای و بین المللی براساس استراتژی های توسعه ای معطوف به فقرا و حساس به تمایز جنسیتی برای حمایت از افزایش سرمایه گذاری در اقدامات فقرزدایانه.

پایان دادن به گرسنگی، دستیابی به امنیت غذایی و تغذیه بهتر و پیشبرد کشاورزی پایدار

۱-۲-- تا ۲۰۳۰، پایان گرسنگی و تضمین دسترسی همه مردم، خصوصاً "فقرا و افراد آسیب پذیر از جمله نوزادان به خوراک مطمئن، مغذی و کافی در تمام طول سال.

۲-۲ تا ۲۰۳۰، پایان دادن به همه اشکال سوء تغذیه و دستیابی، تا سال ۲۰۲۵، به اهداف توافق شده بین المللی درباره کوتاه قامتی و لاغری حاد غ درمورد کودکان زیر ۵ سال و تامین نیازهای تغذیه ای دختران نوجوان، زنان باردار یا شیرده و سالمندان.

۳-۲ تا ۲۰۳۰، افزایش بهره وری کشاورزی به میزان دو برابر و درآمد تولیدکنندگان محصولات کشاورزی خرد، خصوصاً "زنان، مردم بومی، خانواده های کشاورز، روستاییان و ماهیگیران، از طریق دسترسی مطمئن و برابر به زمین، سایر منابع و نهاد های تولیدی، دانش، خدمات مالی، بازارها، و فرصت های ایجاد ارزش افزوده و مشاغل زراعتی.

۴-۲- تا ۲۰۳۰، تضمین سیستم های پایدار تولید غذا و اجرای روش های انعطاف پذیر کشاورزی که باعث افزایش بهره وری و تولید شده و به ایجاد اکو سیستم ها کمک کند و ظرفیت تطبیق با تغییرات اقلیمی، آب و هوای بسیار بد، خشکسالی، سیل و سایر بلایا را تقویت نموده و بطور فزاینده ای کیفیت زمین و خاک را بهتر کند.

۵-۲- تا ۲۰۲۰، حفظ تنوع ژنتیکی بذرها، گیاهان کاشته شده، حیوانات پرورش داده و اهلی شده سایر انواع وحشی وابسته به آنها از جمله توسط بانک های بخوبی مدیریت شده بذرها و گیاهان متنوع منطقه ای و بین المللی را فراهم نموده و دسترسی به سهم عادلانه قابل تقسیم منافع حاصل از آنها و بدست آمده از کاربرد ذخایر ژنتیکی و دانش بومی همراه آن ها را طبق توافق انجام شده بین المللی تضمین نماید.

۲-۲-آ افزایش سرمایه گذاری از جمله از طریق همکاری ارتقاء یافته بین المللی در زیر ساخت های روستایی، تحقیقات کشاورزی و خدمات گسترش یافته، توسعه فن آوری و بانک های ژن های گیاهان و دام برای ارتقاء ظرفیت تولید کشاورزی در کشورهای در حال توسعه، بخصوص کمتر توسعه یافته.

۲-ب- اصلاح و ممانعت از محدودیت های بازرگانی و اعوجاجات بازارهای کشاورزی جهانی از جمله بوسیله از میان برداشتن همزمان کلیه اشکال یارانه های صادراتی کشاورزی و تمامی تمهیدات صادراتی با تاثیرات برابر منطبق با احکام "دور توسعه دوحه".

۲-ج- اجرای تمهیداتی برای تضمین عملکرد مناسب بازار کالاها و فرآورده های غذایی و تسهیل دستیابی بموقع به اطلاعات بازار، از جمله درباره ذخایر غذایی بمنظور جلوگیری از آسیب پذیری شدید قیمت غذا.

تضمین زندگی های سالم و پیشبرد سلامت برای همه در تمام سنین

۱-۳- تا ۲۰۳۰ کاهش درصد مرگ و میر ناشی از زایمان به کمتر از ۷۰ در یکصد هزار تولد زنده

۲-۳- تا ۲۰۳۰ پایان دادن به مرگ و میرهای قابل جلوگیری نوزادان و کودکان زیر ۵ سال، در حالی که همه کشورها برنامه ریزی کرده باشند که مرگ و میر کودکان تازه متولد شده را

دستکم تا حد ۱۲ در ۱۰۰۰ تولد زنده، و مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال را دستکم تا حد ۲۵ در ۱۰۰۰ تولد زنده کاهش دهند

۳-۳- تا ۲۰۳۰ پایان دادن به اپیدمی ایدز، سل، مالاریا، و بیماری های حاره ای فراموش شده^۲، و مبارزه با هیپاتیت، بیماری های منتقله توسط آب و سایر بیماری های مسری

۳-۴- تا ۲۰۳۰ کاهش یک سوم مرگ های نا بهنگام بر اثر بیماری های غیر واگیر (NCDs) از طریق پیش گیری و درمان، و گسترش بهداشت و سلامت روانی

۳-۵- تقویت جلوگیری و درمان سوء مصرف مواد، از جمله مواد افیونی و مصرف مضر الکل

۳-۶- تا ۲۰۳۰ کاهش مرگ و میر و جراحت های ناشی از تصادفات جاده ای به نصف

۳-۷- تا ۲۰۳۰ تضمین دسترسی همگانی به خدمات بهداشتی-درمانی مربوط به بهداشت باروری و جنسی از جمله برای تنظیم خانواده، اطلاعات و آموزش، و لحاظ نمودن بهداشت باروری در استراتژی ها و برنامه های ملی

۳-۸- تامین پوشش همگانی، از جمله حفاظت در برابر ریسک مالی، دسترسی به خدمات بهداشتی-درمانی پایه، و دسترسی به داروها و واکسن های ضروری ایمن، موثر، با کیفیت و مقرون به صرفه برای همه.

۳-۹- تا ۲۰۳۰ کاهش اساسی موارد مرگ و میر و بیماری های ناشی از مواد شیمیایی مضر و آلودگی و مسمومیت هوا، آب و خاک.

۳-آ- تقویت اجرای " کنوانسیون جامع سازمان بهداشت جهانی در باره کنترل دخانیات " در همه کشورها بشکل متناسب.

۳-ب- حمایت از تحقیق و توسعه درباره واکسن ها و داروها برای تمام بیماری های واگیر و غیرواگیر که در درجه نخست کشورهای در حال توسعه را تحت تاثیر قرار می دهند، فراهم کردن دسترسی به واکسن ها و داروهای ضروری مقرون به صرفه، منطبق با "بیانیه دوحه" که طی آن حق کشورهای در حال توسعه برای استفاده کامل از مفاد توافقنامه TRIPS در ارتباط با انعطاف پذیری های لازم برای حفاظت بهداشت عمومی و خصوصا " فراهم کردن دسترسی به دارو را برای همه تضمین می کند.

² Neglected Tropical Diseases

۳-ج- افزایش چشم گیر تامین اعتبار مالی در بخش بهداشت و استخدام، توسعه، آموزش و نگهداری نیروی کار بهداشتی در کشورهای در حال توسعه خصوصا" کشورهای کمتر توسعه یافته ها و دول جزیره ای کوچک در حال توسعه.

۳-د- تقویت ظرفیت همه کشورها، خصوصا" کشورهای در حال توسعه برای هشدار زودهنگام، کاهش ریسک، مدیریت ریسک های ملی و جهانی بهداشت.

تضمین آموزش فراگیر و کیفی منصفانه و پیشبرد فرصت های آموزشی در تمام طول زندگی برای همه.

۴-۱- تا ۲۰۳۰ اطمینان یافتن از اینکه همه دختران و پسران، تحصیلات دوره ابتدایی و متوسطه را رایگان، منصفانه و با کیفیت به اتمام برسانند که منجر به دستاوردهای یادگیری مرتبط و موثر گردد.

۴-۲- تا ۲۰۳۰ تضمین اینکه تمام پسران و دختران به رشد با کیفیت، مراقبت و آموزش در دوران اولیه کودکی و پیش دبستانی دسترسی داشته و آمادگی ورود به دوره ابتدایی را کسب کنند.

۴-۳- تا ۲۰۳۰ تضمین دسترسی برابر برای همه زنان و مردان به تحصیلات فنی حرفه ای با کیفیت و مقرون بصره و تحصیلات تکمیلی از جمله دانشگاهی.

۴-۴- تا ۲۰۳۰، افزایش تعداد جوانان و بالغینی که مهارت های مرتبط از جمله فنی و حرفه ای را دارند برای اشتغال، کار شرافتمندانه و کارآفرینی.

۴-۵- تا ۲۰۳۰ از میان برداشتن نابرابری های جنسیتی در آموزش و تضمین دسترسی برابر به همه سطوح تحصیلی و آموزش فنی حرفه ای برای افراد آسیب پذیر از جمله معلولین، بومیان و کودکان در شرایط آسیب پذیر.

۴-۶- تا ۲۰۳۰ تضمین اینکه همه جوانان و بالغین، هم مرد و هم زن، سواد خواندن و نوشتن و سواد ریاضی را کسب کرده اند.

۴-۷- تا ۲۰۳۰ تضمین اینکه همه آموزش دیدگان به مهارت های لازم برای ادامه توسعه پایدار دست یابند از جمله، از طریق آموزش برای توسعه پایدار و روش های زندگی پایدار، حقوق بشر،

برابری جنسیتی، پیشبرد یک فرهنگ صلح آمیز و بدون خشونت، شهروندی جهانی، و احترام به تنوع فرهنگ ها و خدمت فرهنگ به توسعه پایدار.

۴-آ- برپاساختن و ارتقاء امکانات آموزشی با توجه خاص به کودکان، معلولان و جنسیت و ایجاد محیط آموزشی امن، بدون خشونت، فراگیر و موثر برای یادگیری همگان.

۴-ب- تا ۲۰۳۰ افزایش جهانی تعداد بورس های تحصیلی برای کشورهای در حال توسعه، بخصوص کمتر توسعه یافته ها، SIDS ها، و کشورهای آفریقایی که این افراد مقیم در این کشورها در زمینه های آموزش عالی، از جمله برنامه های فنی حرفه ای، فناوری اطلاعات و ارتباطات، فنی، مهندسی و علمی ثبت نام کنند.

۴-ج- تا ۲۰۳۰ افزایشتامین آموزگاران ذیصلاح، از جمله از طریق همکاری بین المللی برای آموزش معلمان در کشورهای در حال توسعه، خصوصا " کمتر توسعه یافته ها و SIDS ها.

دستیابی به برابری جنسیتی و توانمندسازی همه زنان و دختران

۱-۵- پایان دادن به همه اشکال تبعیض علیه تمام زنان و دختران در همه جا.

۲-۵- از میان بردن کلیه اشکال خشونت علیه همه زنان و دختران در عرصه عمومی و فضای خصوصی از جمله قاچاق و سایر اشکال سوء استفاده جنسی و غیره.

۳-۵- از میان برداشتن تمام رفتارهای مضر مانند ازدواج کودکان، در سنین کم و اجباری و ختنه دختران.

۴-۵- به رسمیت شناختن و تعیین بها برای مراقبت های بدون دستمزد و کارهای خانگی از طریق تصویب سیاست های ساختاری و وضع قوانین حمایت اجتماعی، خدمات عمومی و ارتقاء مسئولیت مشترک درون خانوار و خانواده متناسب با شرایط ملی.

۵-۵- تضمین مشارکت و فراهم شدن فرصت های برابر برای رهبری در تمام سطوح تصمیم گیری در زمینه های سیاسی، اقتصادی و زندگی اجتماعی برای زنان.

۶-۵- تضمین دسترسی جهانی به حقوق جنسی و بهداشت باروری آنچنانکه در "برنامه اجرایی کنفرانس جمعیت و توسعه قاهره" و "سکوی اقدامات پکن" و اسناد نهایی حاصل از کنفرانس های تجدیدنظر درباره آنها آمده است.

۵-آ- انجام تجدیدنظری برای دادن حقوق مساوی به زنان درباره منابع اقتصادی و همچنین دسترسی به مالکیت و کنترل بر زمین و سایر اشکال دارایی، خدمات مالی، ارث، و منابع طبیعی طبق قوانین ملی.

۵-ب- ارتقاء استفاده از فن آوری های توانمند ساز، خصوصا " فناوری ارتباطات و اطلاعات برای پیشبرد توانمندی زنان.

۵-ج- انطباق و تقویت سیاست های موثر و قوانین قابل اجرا برای پیشبرد تساوی جنسیتی و توانمند سازی همه زنان و دختران در کلیه سطوح، انطباق و تقویت سیاست های موثر و قوانین قابل اجرا برای پیشبرد تساوی جنسیتی و توانمندسازی همه زنان و دختران در تمام سطوح. (در متن اصلی نیز یک پاراگراف عینا" دوبار تکرار شده)

تضمین در دسترس بودن و مدیریت پایدار آب و فاضلاب برای همه

۱-۶- تا ۲۰۳۰ دستیابی به دسترسی منصفانه جهانی به آب آشامیدنی سالم و قابل خرید برای همه.

۲-۶- تا ۲۰۳۰ دستیابی به دسترسی کافی برابر به امکانات فاضلاب و بهداشت برای همه، و پایان دادن به قضای حاجت در فضای باز، بذل توجه خاص به نیازهای زنان و دختران و افراد مستقر در موقعیت های آسیب پذیر.

۳-۶- تا ۲۰۳۰ بهتر کردن کیفیت آب با کاهش آلودگی، از میان بردن انباشت زباله و به حداقل رساندن رهاسازی ضایعات و مواد شیمیایی سمی و خطرناک، نصف کردن نسبت پساب های تصفیه نشده، و افزایش بازیافت و استفاده دوباره وایمن در حد X% (که مشخص خواهد شد) در سطح جهان.

۴-۶- تا ۲۰۳۰ افزایش چشم گیر بهره وری منابع آبی در تمام بخش ها و تضمین کاهش بهره برداری، و تامین منابع آبی پایدار بمنظور پاسخگویی به مشکل کمبود آب و کاهش پایدار تعداد مردمی که از کمبود آب رنج می برند.

۵-۶- تا ۲۰۳۰ اجرای مدیریت بهم پیوسته منابع آب در همه سطوح، از جمله از راه همکاری های فرامرزی متناسب.

۶-۶- تا ۲۰۲۰ حفاظت و بازیابی اکوسیستم های مربوط به آب از جمله کوه ها، جنگل ها، تالابها، رودخانه ها، آبخوان ها و دریاچه ها.

۶-آ- تا ۲۰۳۰ گسترش همکاری های بین المللی و حمایت از ظرفیت سازی برای توسعه کشورها و برنامه ها در فعالیت های مربوط به آب و فاضلاب از جمله استحصال آب، شیرین کردن آب، بهره وری آب، تصفیه پساب، فن آوری های بازچرخانه و استفاده دوباره.

۶-ب- حمایت و تقویت مشارکت جوامع محلی برای ارتقاء مدیریت آب و پساب.

تضمین دسترسی به انرژی پایدار و مدرن با صرفه و قابل اتکاء برای همه

۱-۷- تا ۲۰۳۰ تضمین دسترسی جهانی به خدمات انرژی مقرون به صرفه، قابل اتکاء و نوین.

۲-۷- افزایش اساسی سهم انرژی تجدید پذیر در آمیزه انرژی جهانی تا ۲۰۳۰.

۳-۷- دوبرابر کردن میزان جهانی بهینه شدن بهره وری انرژی تا ۲۰۳۰.

۷-آ- تا ۲۰۳۰ افزایش همکاری جهانی برای تسهیل دسترسی به تحقیقات و فن آوری مربوط به انرژی پاک، از جمله انرژی تجدیدپذیر، بهره وری انرژی و فن آوری های پیشرفته و پاک تر سوخت فسیلی و افزایش سرمایه گذاری در زیرساخت انرژی و فن آوری های انرژی پاک.

۷-ب- تا ۲۰۳۰ گسترش زیرساخت و ارتقاء فن آوری برای تامین خدمات انرژی مدرن و پایدار برای همه در کشورهای در حال توسعه، بخصوص کشورهای کمتر توسعه یافته و کشورهای مجمع الجزایری کوچک.

ارتقاء رشد اقتصادی پایدار و فراگیر، اشتغال کامل و مولد و کار شرافتمندانه برای همه.

- ۸-۱- پایدارسازی سرانه رشد اقتصادی منطبق با شرایط کشوری و بخصوص حداقل ۷٪ رشد سالیانه در کشورهای در حال توسعه.
- ۸-۲- دستیابی به سطوح بالاتر بهره‌وری اقتصادی از طریق متنوع‌سازی، ارتقاء فن‌آوری و نوآوری، از جمله از طریق تمرکز بر ارزش افزوده بالا و بخش‌های استفاده‌کننده از کاریدی.
- ۸-۳- ارتقاء سیاست‌های توسعه‌گرا که فعالیت‌های تولیدی، خلق کار شرافتمندانه، کارآفرینی، خلاقیت و نوآوری را حمایت کرده و تشکیل و رشد بنگاه‌های خرد، کوچک و متوسط و همینطور دستیابی به خدمات مالی را تشویق نمایند.
- ۸-۴- بهینه‌سازی و بهره‌وری فزاینده تولید و مصرف تا ۲۰۳۰ و تلاش برای جداسازی و رشد اقتصادی از تخریب محیط زیست در راستای چارچوب برنامه‌های ۱۰ ساله درباره تولید و مصرف پایدار با رهبری کشورهای توسعه‌یافته.
- ۸-۵- تا ۲۰۳۰ دستیابی به اشتغال کامل تولیدی و کار شرافتمندانه برای تمام زنان و مردان، از جمله برای جوانان و افراد دارای معلولیت، و دستمزد برابر برای کار با ارزش یکسان.
- ۸-۶- تا ۲۰۳۰ کاهش اساسی نسبت جوانان بیکار، تحصیل‌نکرده، یا آموزش‌ندیده.
- ۸-۷- اقدام فوری و موثر برای تحقق ممانعت و از میان برداشتن بدترین اشکال بکارگیری کودکان، از بین بردن کار اجباری، و تا ۲۰۲۵ خاتمه دادن به کار کودکان در تمام اشکال از جمله استخدام و بهره‌گیری از کودکان سرباز.
- ۸-۸- حمایت از حقوق کار و ارتقاء محیط کار امن و مطمئن برای همه کارگران، از جمله کارگران مهاجر، خصوصاً "زنان مهاجر و آنانی که به کارهای پر مخاطره مشغولند.
- ۸-۹- تا ۲۰۳۰ تدبیر و اجرای سیاست‌هایی برای ارتقاء توریسم پایدار که بتواند ایجاد اشتغال نماید و فرهنگ و محصولات محلی را ارتقاء دهد.
- ۸-۱۰- تقویت ظرفیت موسسات مالی محلی بمنظور تشویق و توسعه دسترسی به خدمات مالی، بانکداری و بیمه برای همه.

۸-آ- افزایش حمایت "کمک به بازرگانی" برای کشورهای در حال توسعه، خصوصا "کمتر توسعه یافته ها، از جمله بوسیله "چهارچوب ارتقاء یافته برای کشورهای کمتر توسعه یافته".

۸-ب- تا ۲۰۲۰ خلق و به جریان انداختن یک استراتژی جهانی برای اشتغال جوانان و اجرای "پیمان کار جهانی ILO".

برپایی زیرساخت انعطاف پذیر، پیشبرد صنعتی شدن فراگیر و پایدار و تحکیم نوآوری

۹-۱- توسعه زیرساخت باکیفیت، قابل اتکاء، پایدار و انعطاف پذیر از جمله زیرساخت منطقه ای و فرامرزی، برای حمایت از توسعه اقتصادی و بهزیستی انسانی با تمرکز بر دسترسی همگانی و مقرون بصرفه.

۹-۲- گسترش صنعتی شدن فراگیر و پایدار و تا ۲۰۳۰، ارتقاء چشمگیر سهم صنعت از اشتغال و تولید ناخالص داخلی همسو با شرایط ملی، و دو برابر شدن آن در کشورهای کمتر توسعه یافته.

۹-۳- افزایش دستیابی بنگاه های کوچک صنعتی و بنگاه های دیگر، خصوصا "در کشورهای در حال توسعه به خدمات مالی از جمله اعتبار مقرون بصرفه و ادغام آنها با زنجیره ارزش و بازارها.

۹-۴- تا ۲۰۳۰ ارتقاء زیرساخت و و مقاوم سازی صنایع برای پایدارسازی آنها با بهره وری افزایش یافته و انطباق بسیار بیشتر فن آوری های پاک و سازگار با محیط زیست و فرایندهای صنعتی و اقدام همه کشورها برای انطباق با چشم اندازها و توانایی هایشان.

۹-۵- ارتقاء تحقیقات علمی و توانایی های فن آوری در بخش های صنعتی در تمام کشورها، خصوصا "کشورهای در حال توسعه، از جمله تا ۲۰۳۰، تشویق نوآوری و افزایش تعداد کارکنان تحقیق و توسعه به ازای هریک میلیون نفر جمعیت در حد $X\%$ (که تصمیم گیری خواهد شد) و هزینه عمومی و خصوصی تحقیقات و توسعه .

۹-آ- تسهیل توسعه زیرساخت پایدار و منعطف در کشورهای در حال توسعه از طریق حمایت های ارتقاء یافته مالی، فنی و فن آورانه به کشورهای افریقایی، کمتر توسعه یافته، کشورهای که در مرحله توسعه محبوس شده اند و SID ها.

۹-ب- حمایت از توسعه فن آوری داخلی، تحقیق و نوآوری در کشورهای در حال توسعه از جمله از طریق تضمین یک محیط مساعد برای تنوع بخشی به صنایع میان رشته ای و ایجاد ارزش افزوده برای کالاها.

۹-ج- افزایش چشمگیر دستیابی به ICT و تلاش برای فراهم کردن دسترسی جهانی و مقرون بصرفه به اینترنت در کشورهای کمتر توسعه یافته تا ۲۰۲۰.

کاهش نابرابری در درون و بین کشورها

۱-۱۰- تا ۲۰۳۰ بدست آوردن تدریجی رشد درآمد ۴۰٪ قشر زیرین جمعیت با شتابی بالاتر از متوسط ملی.

۲-۱۰- تا ۲۰۳۰ تقویت و ارتقاء فراگیری همگانی از لحاظ اجتماعی، اقتصادی و سیاسی صرفنظر از سن، جنسیت، معلولیت، نژاد، قومیت، اصلیت، مذهب، اقتصاد و یا سایر اوضاع.

۳-۱۰- تضمین فرصت های مساوی و کاهش نابرابری درآمدها، از جمله از طریق حذف قوانین و سیاست ها و رفتارهای ناعادلانه و پیشبرد قوانین و سیاست ها و اقدامات متناسب در این رابطه.

۴-۱۰- اجرای سیاست های خصوصا "سالانه، دستمزدی، و حمایت های اجتماعی و پیشرونده در زمینه برابری بیشتر.

۵-۱۰- بهینه سازی مقررات و نظارت بر بازار و موسسات سرمایه جهانی و استحکام بخشیدن به اجرای چنین مقرراتی.

۶-۱۰- تضمین ارتقاء بیشتر موقعیت و بیان کشورهای در حال توسعه در تصمیم گیری ها در موسسات بین المللی و جهانی بمنظور ایجاد موسسات کارآمدتر، معتبرتر و پاسخگوتر.

۷-۱۰- تسهیل منظم، ایمن، قانونمند و مسئولانه مهاجرت و جابجایی مردم، از جمله از طریق اجرای سیاست های بخوبی برنامه ریزی و مدیریت شده مهاجرت.

۱۰-آ- اجرای اصل حمایت خاص و متفاوت برای کشورهای در حال توسعه، خصوصا " کمتر توسعه یافته مطابق توافقنامه های سازمان تجارت جهانی.

۱۰-ب- تشویق مساعدت رسمی برای توسعه و جریان های مالی، از جمله سرمایه گذاری مستقیم خارجی، در کشورهایی که این نیاز عظیم تر است، خصوصا " کشورهای کمتر توسعه یافته، کشورهای آفریقایی، SIDS، و LLDC ها، در انطباق با برنامه ها و تدابیر ملی آنها.

۱۰-ج- تا ۲۰۳۰ حداقل کاهش تا ۳٪ در هزینه تبادلات مالی و ارسال پول و حذف مسیرهایی که بیشتر از ۵٪ هزینه بردار است.

فراگیر، ایمن، تاب آور و پایدار ساختن شهرها و سکونت گاه های انسانی

- ۱۱-۱- تا ۲۰۳۰ تضمین دسترسی به مسکن و خدمات اولیه مناسب، ایمن و متناسب با درآمد مالی افراد برای همه و بهبود سکونت گاه های غیرر
- ۱۱-۲- فراهم کردن دسترسی به سیستم حمل و نقلی ایمن، قابل استطاعت، قابل دسترسی و پایدار برای همگان. ارتقا ایمنی راه ها، بخصوص گسترش حمل و نقل عمومی با توجه خاص به نیازها و شرایط گروه های آسیب پذیر، زنان، کودکان، معلولین و سالمندان.
- ۱۱-۳- تا ۲۰۳۰ ارتقاء شهرنشینی فراگیر و پایدار و ظرفیت سازی برای برنامه ریزی و مدیریت مشارکتی، یکپارچه و پایدار سکونت گاه های انسانی در همه کشورها.
- ۱۱-۴- تقویت اقدامات برای حفاظت و نگهداری از میراث فرهنگی و طبیعی جهانی.
- ۱۱-۵- تا ۲۰۳۰ کاهش موارد مرگ و میر و آسیب ها و کاهش خسارت های مالی مرتبط با GDP ناشی از سوانح از جمله بلایای مربوط به بیماری های قابل انتقال با آب، با تمرکز بر حفاظت از فقرا و گروه های آسیب پذیر.
- ۱۱-۶- تا ۲۰۳۰، کاهش میزان اثرات ناسازگار شهرها بر محیط زیست، از جمله از طریق توجه خاص به کیفیت هوا، مدیریت شهری و پسماند.
- ۱۱-۷- تا ۲۰۳۰ فراهم کردن دسترسی همگانی به فضای سبز و عمومی ایمن، فراگیر و قابل دسترس، به ویژه " برای زنان و کودکان، سالمندان و معلولان.
- ۱۱-آ- ایجاد ارتباطات مثبت اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی میان شهرها، حومه ها و مناطق روستایی با تقویت برنامه ریزی توسعه ملی و منطقه ای

۱۱-ب- تا ۲۰۲۰ افزایش تعداد شهرها و سکونتگاه های انسانی توسط سیاست ها و برنامه های یکپارچه در جهت فراگیری، کارایی انرژی، کاهش تغییرات آب و هوایی و هماهنگی با آن، تاب آوری در برابر بلایا و توسعه، تدوین و اجرای مدیریت یکپارچه کاهش خطر بلایا در هماهنگی با چارچوب سند سندای (۲۰۳۰-۲۰۱۵) کاهش خطر بلایا در تمام سطوح

۱۱-ج- حمایت از کشورهای کمتر توسعه یافته، از جمله از طریق همکاری مالی و فنی برای ساخت و سازهای پایدار و بناهای تاب آور از طریق استفاده از مصالح محلی.

تضمین الگوهای مصرف و تولید پایدار

۱۲-۱- اجرای "چارچوب ده ساله برنامه ها درباره مصرف و تولید پایدار- 10YFP)، همه کشورها اقدام کرده، و کشورهای توسعه یافته رهبری را بعهده گرفته، و توانایی ها و ظرفیت های توسعه ای کشورهای در حال توسعه در نظر گرفته می شود.

۱۲-۲- تا ۲۰۳۰ دستیابی به مدیریت پایدار و استفاده موثر از منابع طبیعی.

۱۲-۳- تا ۲۰۳۰ نصف کردن سرانه ضایعات غذایی در سطوح خرده فروشی و مصرف کننده، و کاهش هدرروی غذا به موازات زنجیره های تولید و عرضه از جمله ضایعات پس از برداشت کشاورزی.

۱۲-۴- تا ۲۰۲۰ دستیابی به مدیریت سازگار با محیط زیست مواد شیمیایی و تمام ضایعات در کل چرخه زیستی آن ها در انطباق با چهارچوب های بین المللی پذیرفته شده و کاهش چشمگیر رها سازی آنها در هوا، آب و خاک برای به حداقل رساندن اثرات منفی آنها بر سلامت انسان و محیط زیست.

۱۲-۵- تا ۲۰۳۰، کاهش اساسی تولید زباله از طریق ممانعت، کاهش، بازیافت و استفاده مجدد.

۱۲-۶- تشویق شرکت ها، خصوصا "شرکت های بزرگ و چند ملیتی به انجام رفتارهای پایدار و افزودن اطلاعات پایدار به چرخه گزارش دهی شان.

۷-۱۲- ارتقاء شیوه های خرید عمومی که در ارتباط با سیاست ها و اولویت های ملی شان پایدارند.

۸-۱۲- تا ۲۰۳۰ تضمین اینکه همه جا مردم دارای اطلاعات و آگاهی درباره توسعه پایدار و شیوه های زندگی هماهنگ با طبیعت هستند.

۱۲-آ- حمایت از کشورهای در حال توسعه برای تقویت ظرفیت های علمی و فنی آنها برای حرکت بسوی الگوهای پایدار مصرف و تولید.

۱۲-ب- خلق و پیاده سازی ابزارهایی برای نظارت بر تاثیرات توسعه پایدار برای گردشگری پایدار که ایجاد شغل کرده و فرهنگ و محصولات محلی را توسعه می دهد.

۱۲-ج- تعدیل یارانه های بی تاثیر سوخت های فسیلی که مصرف مسرفانه را بوسیله حذف نوسانات بازار تشویق می کند، در انطباق با اوضاع ملی از جمله بازسازی ساختار مالیاتی و حذف گام به گام یارانه های مضر، چنانچه وجود دارند، برای نشان دادن اثرات زیست محیطی شان و به حساب آوردن کامل نیازها و شرایط کشورهای در حال توسعه و به حداقل رساندن تاثیرات احتمالی منفی آنها بر توسعه شان بنحوی که از فقرا و جوامع تحت تاثیر قرار گرفته محافظت کند.

اقدام فوری برای مبارزه با تغییرات اقلیمی و تاثیرات آن*

۱-۱۳- تقویت تاب آوری و ظرفیت قابل تطبیق نسبت به خطرات اقلیمی و بلایای طبیعی در همه کشورها.

۲-۱۳- تلفیق اقدامات تغییرات اقلیمی در سیاست های ملی، استراتژی ها و برنامه ریزی ها.

۳-۱۳- ارتقاء آموزش، آگاه سازی و ظرفیت انسانی و سازمانی در کاهش تغییرات اقلیمی، انطباق، کاهش اثرات و هشدار زودهنگام.

۱۳-آ- اجرای تعهد بعهده گرفته شده درباره UNFCC توسط کشورهای شریک توسعه یافته برای هدف استفاده مشترک از سالانه ۱۰۰ میلیارد دلار تا ۲۰۲۰ از همه منابع برای پاسخگویی به نیازهای کشورهای در حال توسعه در چهارچوب اقدامات برای کاهش معنی دار و شفافیت در اجرا و عملیاتی سازی کامل "صندوق اقلیم سبز" از طریق سرمایه گذاری هرچه زودتر در آن.

۱۳-ب- پیشبرد سازو کارهایی برای ارتقاء برنامه ریزی و مدیریت موثر موضوعات مربوط به تغییرات اقلیمی، در کشورهای کمتر توسعه یافته از جمله تمرکز بر زنان، جوانان، جوامع محلی و به حاشیه رانده شده.

محافظت و استفاده پایدار از اقیانوس ها، دریاها و منابع دریایی برای توسعه پایدار

- ۱-۱۴- تا ۲۰۲۵، جلوگیری و کاهش چشمگیر آلودگی دریایی از همه نوع، خصوصا "فعالیت های زمین پایه، از جمله زباله های دریایی و آلودگی مواد مغذی گیاهی.
- ۲-۱۴- تا ۲۰۲۰، مدیریت و محافظت پایدار اکوسیستم های دریایی و ساحلی برای جلوگیری از اثرات منفی مهم، از جمله تقویت تاب آوری آنها و اقدام برای بازسازی آنها برای دستیابی به اقیانوس های سالم و مولد.
- ۳-۱۴- به حداقل رساندن و مورد توجه قراردادن اسیدی شدن اقیانوس ها، از جمله بوسیله همکاری علمی ارتقاء یافته در کلیه سطوح.
- ۴-۱۴- تا ۲۰۲۰، تابع مقررات کردن برداشت و پایان دادن به ماهیگیری بی رویه، غیرقانونی، گزارش دهی نشده، و خارج از مقررات ماهیگیری (IUU) و اقدامات نابود کننده ماهیگیری و اجرای برنامه های مدیریت علمی، برای بازبانی ذخایر ماهی در کوتاه ترین زمان ممکن، حداقل به سطوحی که بتواند برداشت حداکثری پایدار را بر اساس خصوصیات بیولوژیک تعریف شده شان ممکن کند.
- ۵-۱۴- تا ۲۰۲۰، حفاظت از حداقل ۱۰٪ از نواحی ساحلی و دریایی، استوار بر قوانین ملی و بین المللی و براساس بهترین اطلاعات علمی موجود.
- ۶-۱۴- تا ۲۰۲۰، ممنوع کردن اشکال مشخصی از یارانه های شرکت های ماهیگیری که منجر به ظرفیت و ماهیگیری بیش از حد می شود، و از میان برداشتن یارانه هایی که به ماهیگیری IUU کمک می کند، و خودداری از ارائه یارانه های جدیدی از این دست، و برسمیت شناختن اینکه رفتارهای متناسب و موثر، خاص و متفاوت برای کشورهای درحال توسعه و کمتر توسعه یافته باید یکی از بخش های اصلی مذاکرات مربوط به یارانه های ماهیگیری سازمان تجارت جهانی (WTO) باشد.

۷-۱۴- تا ۲۰۳۰ افزایش منفعت های اقتصادی برای SIDS و کشورهای کمتر توسعه یافته از استفاده پایدار از منابع دریایی، از جمله از طریق مدیریت پایدار شرکت های ماهیگیری، شیلات و توریسم.

۱۴-آ- افزایش دانش علمی، توسعه قابلیت های علمی و انتقال فن آوری دریایی با به حساب آوردن "ضوابط و دستورالعمل های کمیسیون بین دولتی اقیانوس شناسی

درباره انتقال فن آوری دریایی"، بمنظور ارتقاء سلامتی اقیانوس و بهینه سازی خدمات تنوع زیستی دریایی به توسعه کشورهای در حال توسعه، خصوصا " SIDS ها و کمتر توسعه یافته ها.

۱۴-ب- فراهم کردن دسترسی ماهیگیران صنعتگر مقیاس کوچک به منابع دریایی و بازارها.

۱۴-ج- تضمین اجرای کامل قوانین بین المللی، آنچنانکه در UNCLOS برای دولت های شریک آمده، از جمله در صورت امکان اجرا، بوسیله سازمان های منطقه ای و بین المللی موجود برای حفاظت و استفاده پایدار از اقیانوس ها و منابع آنها توسط شرکایشان.

حفاظت، بازیابی و ترویج پایدار استفاده از اکوسیستم های خشکی، مدیریت پایدار جنگل ها، مبارزه با بیابان زایی و ممانعت و معکوس نمودن روند تخریب اراضی و ممانعت از نابودی تنوع زیستی.

۱-۱۵ تا سال ۲۰۲۰، تضمین حفاظت، احیاء و بهره برداری پایدار از اکوسیستم های خشکی و آب شیرین سرزمینی و خدمات آنها، بطور ویژه در جنگلها، تالاب ها، کوه ها و مناطق خشک، همگام با تعهدات موافقتنامه های بین المللی

۲-۱۵ تا سال ۲۰۲۰، ترویج اجرای مدیریت پایدار انواع جنگل ها، توقف جنگل زدایی، متوقف ساختن روند تخریب جنگل ها، و افزایش جنگل کاری و احیای X٪ جنگل های سراسر جهان

۳-۱۵ تا سال ۲۰۲۰، مبارزه با گسترش بیابان و احیاء خاک و اراضی تخریب شده، از جمله اراضی تحت تاثیر بیابان زایی، خشکسالی و سیل، و تلاش برای رسیدن به جهانی عاری از اراضی تخریب شده

۴-۱۵ تا سال ۲۰۳۰، اطمینان از حفاظت از اکوسیستم های کوهستانی، از جمله حفاظت از تنوع زیستی آنها، به منظور افزایش ظرفیت آنها برای تولید مزایایی که برای توسعه پایدار ضروری است

۵-۱۵ اقدامی فوری و قابل توجه برای کاهش تخریب زیستگاه های طبیعی، توقف از دست دادن تنوع زیستی، و تا سال ۲۰۲۰ حفظ و جلوگیری از انقراض گونه های در معرض تهدید

۶-۱۵ اطمینان از به اشتراک گذاری عادلانه و منصفانه از مزایای ناشی از استفاده از منابع ژنتیکی، و ترویج دسترسی مناسب به منابع ژنتیکی

۷-۱۵ اقدامی فوری برای پایان دادن به شکار غیر قانونی و قاچاق گونه های حفاظت شده از گیاهان و جانوران، و پرداختن به هر دو عرضه و تقاضای محصولات غیر قانونی حیات وحش

۸-۱۵ تا سال ۲۰۲۰ معرفی اقداماتی برای جلوگیری از مقدمه و به طور قابل توجهی کاهش تاثیر گونه های بیگانه و مهاجم در زمین، آب و اکوسیستم ها، و کنترل و یا ریشه کن کردن گونه های اولیه

۹-۱۵ تا سال ۲۰۲۰، تلفیق ارزشهای اکوسیستمها و تنوع زیستی در برنامه ریزی های ملی و محلی، فرایندهای توسعه و استراتژی های کاهش فقر، و حساب رسی

۱۵-آ- بسیج و استفاده از تمام منابع مالی برای حفظ و استفاده پایدار از اکوسیستم ها

۱۵-ب- بسیج قابل توجه همه منابع و در تمام سطوح برای تامین مالی مدیریت پایدار جنگل، و ارائه مشوق های کافی برای کشورهای در حال توسعه برای پیشبرد مدیریت پایدار جنگل، از جمله برای حفاظت و احیای جنگل

۱۵-ج- افزایش حمایت های جهانی به تلاش برای مبارزه با شکار غیر قانونی و قاچاق گونه های محافظت شده، از جمله افزایش ظرفیت جوامع محلی به دنبال فرصت های معیشت پایدار

ارتقاء دادن جامع صلح دوست و فراگیر برای توسعه پایدار، فراهم کردن دسترسی به

عدالت برای همه و برپاداشتن موسسات موثر، پاسخگو و فراگیر در همه سطوح

- ۱-۱۶- کاهش چشمگیر همه انواع خشونت و میزان مرگ های ناشی از آن در همه جا.
- ۲-۱۶- پایان دادن به سوء استفاده، استثمار، قاچاق و تمامی اشکال خشونت و شکنجه بر علیه کودکان.
- ۳-۱۶- ارتقاء حکومت قانون در سطوح ملی و بین المللی، و تضمین دسترسی برابر به عدالت برای همه.
- ۴-۱۶- تا ۲۰۳۰، کاهش چشمگیر جریان سرمایه و تسلیحات غیرقانونی، تقویت بازیابی و بازگرداندن دارایی های سرقت شده، و مبارزه با تمام اشکال جنایات سازمان یافته.
- ۵-۱۶- کاهش ریشه ای فساد و رشوه در تمام اشکالشان.
- ۶-۱۶- توسعه موسسات موثر، پاسخگو و شفاف در همه سطوح.
- ۷-۱۶- تضمین تصمیم گیری مسئول، فراگیر، مشارکتی و نماینده در تمام سطوح.
- ۸-۱۶- گسترش دادن و تقویت مشارکت کشورهای در حال توسعه در موسسات حکومتی جهانی.
- ۹-۱۶- تا ۲۰۳۰، فراهم کردن هویت قانونی برای همه از جمله ثبت تولدها.
- ۱۰-۱۶- تضمین دسترسی عمومی به اطلاعات و حفاظت ریشه ای آزادی ها، در انطباق با قوانین ملی و توافق نامه های بین المللی.
- ۱۶-آ- تقویت موسسات ملی مرتبط، از جمله از طریق همکاری بین المللی، برای ایجاد ظرفیت ها در کلیه سطوح، خصوصاً در کشورهای در حال توسعه، برای جلوگیری از خشونت و مبارزه با تروریسم و جنایت.
- ۱۶-ب- ارتقاء و اجرای قوانین و سیاست های غیرتبعیض آمیز بمنظور توسعه پایدار.

تقویت ابزارهای اجرا و حیات بخشی دوباره مشارکت جهانی برای توسعه پایدار

- ۱-۱۷- تقویت بکارگیری منابع داخلی، از جمله از طریق حمایت بین المللی از کشورهای در حال توسعه تا ظرفیت داخلیشان برای اخذ مالیات و سایر راه های جمع آوری درآمد را بهینه سازی کنند.

۱۷-۲- کشورهای توسعه یافته تعهدات ODA خود را بطور کامل اجرا نمایند، از جمله ارائه ۱۷٪ GNI در ODA برای کشورهای در حال توسعه و از ۰/۱۵ تا ۰/۲۰ آن به کشورهای کمتر توسعه یافته.

۱۷-۳- بکارگیری منابع مالی اضافی برای کشورهای در حال توسعه از منابع گوناگون.

۱۷-۴- کمک به کشورهای در حال توسعه برای دستیابی به پایداری طولانی مدت بدیهی هایشان از طریق سیاست های هماهنگ شده متمرکز بر تقویت سرمایه گذاری بدهی ها، پرداخت بدهی ها، و بازسازی ساختار بدهی ها بشکل متناسب، و توجه به بدهی های خارجی کشورهای فقیر بشدت بدهکار (HIPC) برای کاهش رنج ناشی از بدهی هایشان.

۱۷-۵- انطباق و اجرای روش های توسعه سرمایه گذاری در کشورهای کمتر توسعه یافته.

۱۷-۶- ارتقاء همکاری های شمال-جنوب، جنوب-جنوب، و سه طرفه منطقه ای و بین المللی درباره علم، فن آوری، نوآوری و دسترسی به آن، و تقویت تقسیم دانایی بر اساس روش های پذیرفته شده دو جانبه، از جمله از طریق هماهنگی بهینه شده میان سازو کارهای موجود، بخصوص در سطح سازمان ملل متحد، و بوسیله یک سازو کار تسهیل فن آوری جهانی پس از توافق.

۱۷-۷- پیشبرد توسعه، انتقال، تقسیم، و انتشار فن آوری های سازگار با محیط زیست برای کشورهای در حال توسعه بر اساس روش های مطلوب، از جمله روش های اعطایی و ترجیحی، آنچنانکه بشکل دو جانبه توافق می شود.

۱۷-۸- فعال سازی کامل ساز و کار ظرفیت سازی "بانک فن آوری" و STI (علم، فن آوری و نوآوری) برای کشورهای کمتر توسعه یافته تا ۲۰۱۷، و ارتقاء استفاده از فن آوری های توانمند ساز خصوصا "ITC".

۱۷-۹- ارتقاء حمایت بین المللی از ظرفیت سازی موثر و هدف گذاری شده در کشورهای در حال توسعه برای حمایت از برنامه های ملی برای اجرای تمام اهداف توسعه پایدار، از جمله از طریق همکاری شمال-جنوب، جنوب-جنوب، و سه جانبه.

۱۷-۲۰- پیشبرد یک سیستم چند جانبه جهانی، براساس قانون، باز، غیر تبعیض آمیز، منصفانه تحت سازمان تجارت جهانی از جمله از طریق به نتیجه رساندن مذاکرات در دستور کار "برنامه توسعه دوحه".

- ۱۱-۱۷- افزایش چشمگیر صادرات کشورهای در حال توسعه، بخصوص با نگاهی بر دوبرابر ساختن سهم کشورهای کمتر توسعه یافته از صادرات جهانی تا ۲۰۲۰.
- ۱۲-۱۷- تحقق بموقع اجرای دسترسی به بازار معاف از حقوق گمرکی، رایگان بر یک اساس ماندگار برای تمام کشورهای کمتر توسعه یافته منطبق با تصمیمات سازمان تجارت جهانی، از جمله از راه تضمین دستورالعمل های ترجیحی مبداء قابل استفاده برای واردات از کشورهای کمتر توسعه یافته شفاف و ساده بوده و دسترسی به بازار را تسهیل نمایند.
- ۱۳-۱۷- ارتقاء ثبات بازار کلان جهانی از جمله از طریق هماهنگی سیاست ها و وابستگی های سیاستی.
- ۱۴-۱۷- ارتقاء وابستگی های سیاستی برای توسعه پایدار.
- ۱۵-۱۷- احترام گذاشتن به فضای سیاستی و رهبری هر کشور برای بنیانگذاری و اجرای سیاست هایی برای فقرزدایی و توسعه پایدار.
- ۱۶-۱۷- ارتقاء تشریک مساعی جهانی برای توسعه پایدار تکمیل شده توسط مشارکت چند ذینفعه که دانش، تجربه، فن آوری ها و منابع ملی را برای حمایت از دستاوردهای اهداف توسعه پایدار، در همه کشورها، خصوصا " کشورهای در حال توسعه به کار گرفته و تقسیم کند.
- ۱۷-۱۷- تشویق و توسعه مشارکت موثر عمومی، عمومی - خصوصی و جامعه مدنی براساس تجربه و استراتژی یافتن منابع شرکاء .
- ۱۸-۱۷- تا ۲۰۲۰، ارتقاء حمایت ظرفیت سازی برای کشورهای در حال توسعه، از جمله برای کمتر توسعه یافته ها و SIDS برای افزایش چشمگیر در دسترس بودن اطلاعات با کیفیت بالا، بموقع و قابل اعتماد بتفکیک درآمد، جنسیت، سن، نژاد، قومیت، وضعیت مهاجرتی، معلولیت، موقعیت جغرافیایی و سایر خصوصیات مربوطه در زمینه های ملی.
- ۱۹-۱۷- تا ۲۰۳۰، براساس راهکارهای موجود، طراحی ابزارهایی برای پیشرفت در زمینه توسعه پایدار که GDP را کامل می کند، و حمایت از ظرفیت سازی آماری در کشورهای در حال توسعه.